

[پیتانی ده ناسیئن، میزدەکەم ئاغای پىچازى]

شانۇنامە

گىتى بايەندۇر



وەرگىرەنلىقى: خوناۋ ئىسماعىل

زىنەفتىن

كتىبىي زىنەفتىن



كتبي ڙنهفتن

٦

## [پيٽانى دەناسىئىم، مىردهكەم ئاغاي پىچازى]

شانۆنامە

گىتى بايەندور

وەركىپانى: خوناوا ئىسماعىل



[پىتانى دەناسىئىن، مىرددەكەم ئاغاي پىچازى]

شانۇنامە

گىتى بايەندۇر

وەرگىراني: خوناۋ ئىسماعىل



## وەشانى ژنەفتەن

jineftin.krd

ناونىشانى: پىتىانى دەناسىئىم، مىردىكەم ئاغايى پىچازى

نووسىنى: گىتى بايەندۇر

بابەت: شانۇنامە

وەرگىپانى: خۇناو ئىسماعىل

دېزايىنى: گەيانە عەبدۇل

مېڭۈسى بلازىرىدەنەوە : ھەولىر، ئىيارى ۲۰۲۱

چاپى يەكەم: ئىلىكتىرۇنى

٦١ لايىھە

Email: jineftin@jneftin.krd

مافى لهچاپدانەوە ئىلىكتىرۇنى و كاغەزى پارىزراوە.

بلازىرىدەنەوە پاڭ يان بەشىك لە وتار و كىتىبەكان تەنبا به ئاماڭىدەن به سەرچاواكە رىپېيدراوە.



## كارەكتەرەكان:

ئاغای كەتانچى: پىاوېكى تەمەن مامناوهند، باوكى ماندگار و خاوهنى دوكانەكە.

ماندگار: كچىكى سىيۇپىنج سال.

ئاغای پىچيارى: پۇللى مانكەنى نىيو فرۆشگاكە دەبىنېت، وەكۈو مانكەنىكىش جوان و پىك پۇشە.

ئەرسەلان: ئەو پىاوەدى كە دىزايىنەرى دىكۈرى فرۆشگاكەيە، تەمەنلىنى نزىكى چل سال دەبىت و زۆرىش سەرنجراكىش نىيە.

خانمى سەرەنگ: ژىنلىكى زۆربىلى و لاپرەسەن<sup>۱</sup> بەلام مىھەبان.

سەرەنگ: پىاوېكى وشك و فەرمى و بە ئۇرسەول بەپىچەوانى هاوسەرەكەى.

مندالەكانى قوتابخانەي كچان.

كورە مىردمىنداڭەكە: كرييکاري كارگەي جل دوورىن.

---

<sup>۱</sup>فضول

(دیمه‌نی شانوکه له دوکانیکی جلی پیاوانه‌یه پیک دیت، به  
شیوه‌یه که میزه‌که و له پشته‌وهشی شوینی جلی  
پیاوانه‌وه ده‌بینریت، له‌لای راستی شانوکه، شووشه و  
دیکوراتی دوکانه‌که ده‌بینریت، که چهند مانکنه‌نیک له‌وی  
دانراوه و جلوبرگی پاییزه‌یان له‌بهر کراوه. بو نمونه  
کراسی قولدار و پانتول. له‌لای چه‌پی دیمه‌نه‌که میزیکی  
بچوک له‌گه‌ل دوو کورسی کون له‌مديو و ئه‌وديو،  
تلله‌فونیکی کونیشی له‌سهر دانراوه. له ته‌نيشت میزه‌که  
قادرمه‌یه که هه‌یه که که‌میک به‌رزه و ده‌چیتله نه‌ومی  
سه‌رهوه و له راستیشدا بو شوینی ژیانی خاوه‌نه‌کانی  
دوکانه‌که ده‌پوات. یه‌کیک له مانکنه‌کان له‌ته‌نيشت  
میزه‌که‌دایه و که و‌کوو مانکنه‌کانی دیکه جلی له‌به‌رکراوه.  
ئه‌مه دوکانیکی جلی پیاوانه‌یه له سووچیکی شاردا که  
ماوهی سی ساله له‌وییه. هه‌ربویه ره‌گه‌زه‌کانی نیو  
دیمه‌نه‌که ده‌بیت ئه‌م کونییه‌ی ئه‌وی دیار بخه‌ن. له  
ته‌نيشت ده‌رگای دوکانه‌که زه‌نگوله‌یه که‌ه‌لواسراوه  
له‌کاتی کردن‌وه و داخرانی ده‌رگاکه ده‌نگی لیوه دیت.

رووناکی دیمهنه که به گشتی کزه، به لام گلوبه کانی  
شووشه‌ی دیکوری دوکانه که داگیرساون و پهیکه ره کان  
به هوی ئه و رووناکیه‌ی سره‌وهیان، ده بینرین. بومه‌لیله.  
دهنگی موسیقا‌یه کی شاد به رگوی ده که ویت. دهنگی چهند  
کیژوله‌یه ک دیت که به پیکه‌نینه و ده گه نه پیش دوکانه که.  
ریک له پیش مانکه نه کان را ده وهستن. جانتاکانیان له سه ر  
زه‌ی داده‌نین و دهیانه ویت له ودیو شووشه‌که وه وینه  
له گه‌ل مانکه نه کان بگرن. یه کیکیان دهست ده خاته ملی  
مانکه‌نیک و ئه ویتریان وه کو و وینه‌گریک وینه‌ی ده گریت.  
قاقا پیده‌که نن و پاشان ئه ویتریان ژیستیکی تر  
وه ردہ‌گریت. دهنگی زه‌نگی قوتا بخانه دیت، سه‌یری  
یه کترده‌که ن و به خیرا ده پون.

رووناکی نیو دیمهنه که ته او داده‌گیرسیت و رووناکی  
سه ر مانکه نه کان ده کوژینریت وه. ماندگار له نیو دیمه ن و  
سته‌یجه که به ته‌نیایه. پارچه قوماشیک و مو عجیزه‌یه کی  
شووشه سرپینه وهی به دهسته وهیه و سه ر قالی  
پاک‌کردن وهی شووشه‌ی دوکانه که يه، به رده‌واام دیته دواوه  
و سه‌یری شووشه‌که ده کات و دیسان به هه‌ستیاریه وه

خه‌ریکی پاککردنه‌وه ده‌بیت. ده‌رگاکه ده‌کریته‌وه ده‌نگی  
زه‌نگوله کان دیت. میرمندالیک له‌کاتیکدا چه‌ند ده‌ست جلی  
به ده‌سته‌وه‌یه و به‌ئه‌سته‌م پیش خوی ده‌بینیت دیته  
ژووره‌وه و جله‌کان له‌سهر میزه‌که داده‌نیت).

\*\*\*

### دیمه‌نى يەكەم

کوره میردمنداله‌که: ببورن ئىرە دوکانى جلوبه‌رگى  
پیاوانه‌ی ئاغاي ماندگاره؟

ماندگار: ئەي بۇ سلاو ناكەي؟

کوره میردمنداله‌که: سلاو! ببورن ئىرە دوکانى فرقشتنى  
جلوبه‌رگى پیاوانه‌ی ئاغاي ماندگاره؟

ماندگار: خانمى ماندگار!

کوره میرمنداله که: ببورن ئىرە شـوـيـنـى فـرـقـشـتـنـى  
جلوبه رگى پياوانه‌ى خانمى ماندگاره؟

ماندگار: من خانمى ماندگارم، ئىرە شـوـيـنـى فـرـقـشـتـنـى  
جلوبه رگى پياوانه‌ى ماندگاره، تهنيا ماندگار!

(کوره میرمنداله که ده چىته ده ره و سـهـيـرـيـكـى تـابـلـوـى  
دوكانه‌که ده كات و ديسان دىتە ژوره و).

کوره میرمنداله که: نـهـنوـوـسـراـوـه تـهـنـيـاـ فـلـانـ، خـانـمـ! تـهـنـيـاـ  
نوـوـسـراـوـه مـانـدـگـارـ.

ماندگار: دـهـلىـيـيـ ئـيـشـتـ چـيـيـ يـانـ نـاـ؟

کوره میرمنداله که: بـهـلىـ (پـسـوـولـيـهـ کـهـ لـهـ گـيرـفـانـىـ  
دهـرـدـيـنـيـتـ). تـكـايـ ئـهـ مـهـ واـژـوـوـ بـكـهـ. ئـهـ وـهـ دـاوـاتـانـ كـرـدـبـوـوـ  
هـيـنـاـوـمـهـ. وـاتـهـ ئـهـ وـ پـالـتـاـوـهـ زـسـتـانـيـيـانـهـ کـهـ دـاوـاتـانـ كـرـدـبـوـوـ.

ماندگار: (به شاگه شكه و) واى دواجار گه يشتىن، ئازىزم!

کوره میرمنداله که: لـهـگـهـلـ مـنـتـ بـوـوـ؟

ماندگار: نـهـخـيـرـ!

گیتی بایهندوو

کوره میردمنداله که: ئەها!

ماندگار: دلنيامه زور ليت دىت!

کوره میردمنداله که: من خانم؟ (به ترسه وه خۆی لەسەر  
پیگای ماندگار لاده دات.)

(بەبى گويدانه ئەو، ماندگار پاڭوكان دەكاته وە دەيکاتە  
بەر يەكىك لەو مانكەنانەى كە لەنیو دوكانە كەدایە و زەلت  
لىنى دەروانىت. کوره میردمنداله که بە سەرسوورمانه وە  
سەيرى هەموو كارەكانى دەكات.)

ماندگار: (كە تا رادەيەك دەقىزىنېت.) تو زور ناوازە!

کوره میردمنداله که: (لەگەل ھاوارە كەى لە شەۋىيىنى خۆى  
رادەچلە كى.) كى خانم من؟

ماندگار: نەخىر!

کوره میردمنداله که: خانم دەكريت ئەم پەسوولانە واژوو  
بەن تاكۇ خىرا من لىرە بىرۇم؟

(ماندگار كه بە ديار مانكەنەكە حەپەساوه، پىسوولەكە واژوو دەكات. مىردىمندالەكە بە خىرايى دەيخاتە گيرفانى و دەچىتە دەرھوھ. ماندگار ھەر بە واق و رماويى سەيرى مانكەنەكە دەكات. پاشان دەنگى مۆسىقاى سەمايەكى ۋالزى دوو كەسى دەبىسترىت. ماندگار چاكەتكە لەبەر مانكەنەكە دادەكەتىت و لەگەلېدا دەست دەكتات بە سەمايەكى دوو كەسى، بە چواردەورى دىيمەنەكە دەسۈرپەتە و دووبارە دەگاتە و مانكەنەكە و لەكتايىك كە ھەناسەبرىكىيەتى، وەك ئەوهى لە ناوهەراسلى ميوانىيەكدا بە تەنۇورەكەي رېزىك دەنۇينىت و رېوو دەكتاتە خەلکەكە و دەلىت:)

ماندگار: پیتان دهناسىنم!

(ئاغايى كەتانچى لەسەرخۇ لە پلىكانەكان دىتە خوارەوە و مۆسىقا و قسەكەي پى دەبرىت.)

كەتانچى: كى بۇو رۇيشت؟

ماندگار: (بە شاگەشکەوە) پالتاوه زستانىيەكان گەيشتن.

گیتی بایهندوو

که تانچی: دواجار گه يشتن! ئىتر خەريکبۇو نىگەران  
دەبۇوم، خەريک بۇو درەنگ دەكەوت.

(ماندگار لە كاتىك چاكەتكەي بە دەستەوھىي، دەيكتە بەر  
مانكەنەكە.).

ماندگار: زور شىكە وانىيە ؟

که تانچى: دەبۇو وابىت، ئەم بەرگدوورە سى سالە خەريكى  
ئەم كارەيە.

ماندگار: (لە جەوى دراوه.) قاوەلىتىيەكەتان لە سەر  
مېزەكەيە.

(كە تانچى دەچىت چاكەت و پالتاوهكانى تر بىينىت و  
شەنوكەويان دەكات. پاشان لە پشت مېزەكەوە بۆ  
خواردنى قاوەلىتىيەكە دادەنىشىت.).

کە تانچى: تەلەفۇن بۆ ئاغا ئەرسەلان بکە، كۆتاىيى هەفتە  
بىت دىكۈر و شۇوشەكە بىگۈرىت.

ماندگار: بىياربۇو كەسىكى ترى بۆ بەھىنەن.

كەتانچى: بۆچى؟ چونكە داخوازى توى كردووه؟

ماندگار: ئەو حەزى بە من نىيە، چاوى لە دووى  
دوكانەكەي ئىيە. خۆشتان ئەمە دەزانن.

كەتانچى: بەھەر حال ئەو يەكەمین پىاوه كە داخوازى لە  
تو كردووه.

ماندگار: باشتەرە وايە بلىن ئەو يەكەم پىاوه مۆلەتى ھەبووه  
لەگەل مندا قسە بکات.

كەتانچى: لەگەلیدا قسەت كردووه؟ يانى (وەستانىيکى كورت)  
بەتهنيا، بەبى ئەوهى من لەوي بىم؟

ماندگار: ھەلبەتە كە نا! من تەنها لەگەل خۆم قسە دەكەم،  
لەگەل ئىيە و مانكەنەكان.

كەتانچى: باشە، خەيالم ئاسىودە بۇو، خۆم تىلىك بۆ  
ئەرسەلان دەكەم.

ماندگار: هيشتا سەرەتاي پايسىزه باوكەگيان!

که تانچی: بؤیه من له نیو هه مهو دوكانه جل فروشیه  
پیاوانه کانی ئه م دهورو و بهره له پیشترم، چونکه کاتیک  
هه موویان سه رقالی فروشتى جلو به رگی پايزیین، ئه وا  
چاکه تی زستانه له بئر مانکه نه کانی من و کاتیکیش هیشتا  
بھار نه هاتو وھ...

ماندگار: (به ریتمیک شاعیرانه وھ) ... ئه وان کراسى  
قولکورت و (به پیداگرییه وھ) پانتولی رەنگا ورەنگى  
بھارییان لھ بھردایه. (وچانیکی کورت) ده تھویت خوم  
شووشە و دیکوره که بگورم باوکە؟

که تانچی: چیتر؟ هر ئه وھ مابوو ژنیک جلی مانکه نه  
پیاوانه کان بگوریت؟ خەلکی چى دەلین؟ خۇ گیز نیت کچم؟  
سی سال جىئى متمانه بۇونى من لھم گەرھە کە...

ماندگار: گالتھم کرد باوکە! (مو عجیزه و دەسەرە کە  
بە دەسته وھ دەگریت و خەریکی پاکىزەنە وھى شووشە کە  
دەبیت.) ئىنجا، خۆتان و تنان كە نیتانه تا هەقدەستى ئاغا  
ئەرسەلان بدهن.

كەتانچى: لە راستىدا ئەم وەرزە بازار باش نەبوو. ئەم  
مانكەنە نوييانەش تۈوشى مەسروفى زۇريان كردىم.  
ماندگار: بەلام كۆنەكان ھەموويان شكاپۇون.

كەتانچى: بەلام ئەم نوييانەش جۆرىيەن. نازانم، بە بىرۋاي  
من زۆر ھەرزەكارانەن، تۇش ئاوا بىرناكەيەوه؟

ماندگار: دەى مۆدىلى ئەمپۇن ئىتر!

كەتانچى: بۇ مانكەنىكى پىاو، روخساريان زۆر ناسكە،  
سىنگىشيان زۆر دەرپەرىيە!

ماندگار: دەى بۇ ئەوهىيە لەش و لاريان پىك دەركەۋىت.

كەتانچى: ئاخىزەمانە. خەتاي خۆم بۇو، مەتمانەمم بە  
ئەرسەلان كرد. ئەگەر بىدىتبايە نەمدەكىپىن. ئىنجا خۆيىشت  
زياتر حەزىت لە كۆنەكان بۇو! (ئامازەيە بۇ مانكەنى لاي  
پلىكانەكە دەكتات.) بۇ نموونە ئەمەيان! بۇچى لە كۆلت  
نەكىردىوه؟

ماندگار: (بەخىرايى بۇ لاي مانكەنەكە دېت.) ئەمەيان ساغە!

گیتی بایهندور

که تانچی: به لام ئىرە سەرە رېگەيە.

ماندگار: لە کاتى گونجاو دەبىمە سەرەوە.

که تانچى: سەرەوە؟ بۇ ژوورى خەوهەكەت؟

ماندگار: باوکە! مەبەستم بۇ كۆڭاڭە بۇ.

که تانچى: شەو كە هاتىمەوە خۆم دەبىمەوە سەرەوە. ئەوھە ئىشى تۆ نىيە.

ماندگار: باوکە من كچىكى منال نىم. سىيوبىنج سالىم!  
(لە کاتىك لاي مىزەكە دادەنىشىت چايەك بۇ خۆى  
تىدەكت).

که تانچى: تۆ هەركاتىك بتهۋىيت من توورە بکەيت ئەم  
ژمارەيە دووبارە دەكەيتەوە.

ماندگار: تۆ بە بىسىتنى تەمەنلى من توورە دەبى؟ دەى  
باشە! سىيوبىنج، سىيوبىنج، سىيوبىنج سالىمە،  
تەواو؟

(دنهنگى زەنگولەي دەرگاكە دىت، ئاغاي سەرەنگ دىتە  
ژۇورەوە.).

سەرەنگ: سلام عليكم، به يارمه تىستان!

(كەتانچى بىدەنگ دەبىت، دەچىتە بە خىرەاتنى سەرەنگ.)

كەتانچى: عەلە يكە سەلام، جەنابى سەرەنگ! بە خىرەاتى.

ماندگار: سلاو.

سەرەنگ: بەھ بەھ ماندگار گيان چەند گەورە بۇوى.

ماندگار: ھەلبەته جەنابى سەرەنگ من ئىتىر سى و..

كەتانچى: (قىسە كەي پىددە بېرىت) ئەوه باشە ئىمە دراوسىيىن  
و سالى جارييک ئىۋە دەبىين؟ ها لە وەدا من جلوبەرگى  
پياوانە دەفرۆشم.

سەرەنگ: دەزانن كە خىزانە كەم شتم بۇ دەكىرىت!

كەتانچى: (لە كاتىيىك كە كورسىيە كەي بۇ دادەنىت.) بەلى  
دەزانم خاتۇون سەلىقە يەكى باشىيان ھەيە. بەردەواام لە  
سەرەتاي وەرز كە مۆدىلەكان دەگۈرىن تەشريف دەھىين.

گیتی بایهندوو

که تانچی و سه رهنه نگ داده نیشن و ماندگار چای  
تیده کات.

که تانچی: به ریکه وت ئە مجارة له کاتی خویدا هاتن هر  
ئیستا پالتاوە ز ستانی بیه کانیان بۇ ھیناين، سه ریکیان بکە  
ئەگەر پە سندتان کرد پیشکە شتانی دە کەم. ماندگار گیان  
دانە یە کى بھینن بۇ جەنابى سە رهنه نگ.

ماندگار: (له کاتیکدا دەستى لە سە رشانى مانکەنە کە داده نا)  
ئە وەی بە رمانکەنە کە نموونە یە کە!

که تانچی: (کۆخە یە ک دە کات، ماندگار دەستى لاده بات)  
بە لى دە بىنین ئەمە کارى بە رگدووریکى کارامە یە.

سە رهنه نگ: هەلبەت جوانە، بەلام کەمیک تەسک نیيە؟

که تانچی: (پیدە کە نیت) وا يە بەلام لە راستىدا... دەزانن  
جەنابى سە رهنه نگ ناچارىن کەمیک چى پیدە لىن؟

ماندگار: up to date

که تانچی: ئا ئە وە، يانى بە دلى گەنجە کان رابگەين. ئاخىر  
دەزانن، ئەم رۆزى انه بازار زور باش نیيە. منىش ناچار بۇوم

گۈرانكارىيەك لە مۇدىلى جلو بەرگەكان و دىكۆرى  
دوكانەكە بىكەم بەلكۇو بازارم بىكىتىه وە.

سەرەنگ: ئاماڙەت بۇ خالىتكى باش كرد، دىكۆرى  
دوكانەكە. ئەمە هەمان ئەو شتايىه لە كاتى نانخواردىنى  
بەيانىي هاتم و ئىيەم ئىزعاچ كرد.

كەتانچى: گىانەكم!

سەرەنگ: هەلبەته روونكردىنەوەي ئەمە كەمىك ئەستەمە،  
چۈن بلىم؟ دەزانن من موختارى گەرەك و ئەندامى  
ئەنجومەنى دايىكوبابانى قوتا بخانەم. ئەگەرچى خۇم  
مندالىم نىيە بەلام باش دەزانىيت كە خەلکى گەپەك من بە  
كەسىكى جى متمانەي خۇيان دەزانن.

كەتانچى: هەلبەته، من يەكەم كەس بۇوم كە دەنگم بە  
ئىيەدا.

سەرەنگ: لە چاكەي خۆتانە، بەلى دەمويىست بلىم كە من  
بەپىي ئەركەكەم دەبىت بەدم داوا كارىيەكانى خەلکى  
گەرەك بېم و.. چۈن بلىم، خۆتان باش دەزانن ئاغاي  
كەتانچى بۇزگارەكە زور خراپ بۇوه، گەنجه كان ئىتىر

گیتی بایهندوو

گرنگی به ئەدەب و بە روشت نادەن. من واپىرىدەكەمەوە ئەمە تاوانى ئىمەيە. ئىمە دەبىت گرنگىيەكى زىاتر بە پەروەردەيان بىدەين.

كەتانچى: من يەكىكم لە لايەنگەرە توندەكانى پەروەردە و فېركەردىنى گەنجان، ئىۋە خۇتان دەزانن من تاقەكچەكەم، ماندگارەكەم چۈن گەورە كردووە.

سەرەنگ: هەلبەتە هەلبەتە! راستىيەكەي ھەرگىز كەس ماندگار گىيانى لە گەپەك نەديووه. ئىۋە بە راستى ئەوتان نەجيپ و خانم پەروەردە كردووە، ھەر لەبەر ئەمەش خەلکى گەپەك ھاتوونەتە لام تاوهكۈو لە پەروەردەكەردىنى گەنجهكانىيان يارمەتىتلىي وەرگرم.

ماندگار: بۆچى ناجىيە سەر بابەتە سەرەكىيەكە جەنابى سەرەنگ؟ ئىۋە گوتتان لەبارەي دىكورى دوكان دەتانەويت شتىك بلىن؟

سەرەنگ: بەلى، لە راستىدا قىسە لەسەر قوتا باخانەيى كچانى سەر كۆلانەكەيە.

كەتانچى: قوتاپخانەي فيردىوس؟ ماندگارى منىش لەھەمان  
قوتاپخانە خويىندۇو يەتى.

ماندگار: بەلى، ئايادەزانن خانمى خاوهرى ھېشتا لەھەۋىيە  
يان نا؟ يادى بەخىر چەنىك دەلينگى شەرەوالى كچەكانى..  
(بە دەست ئاماژە بۆ دراندن دەكات) دەيىوت تەسکە، ئاخىر  
ئەو كاتە دەلينگى بۆرپى مۆدىل بۇو.

كەتانچى: ماندگار گيان بۆچى ناچى بە لاي ئىشۈكارتە وه؟  
سەرەنگ هاتووه لەبارەي بابهىكى گرنگ قىـ بە بکات  
(ئاماژە بۆ ماندگار دەكات بىددەنگ بىت).

ماندگار: بەلى بەچاوان! (موعجىزەكە ھەلدەگرىيت و  
سەرقاڭ دەبىت).

سەرەنگ: ئنجا ھەر ئەم خانمى خاوهرىيە بە نويىنە رايىيەتى  
قوتاپخانە لەگەل كۆمەلەتكى دايىباب هاتوون بۆ لاي من  
(وچانىك دەدات) لە راستىدا سكالايان لە دىكۈرى  
دوكانەكەي ئىيۇھە بۇو.

ماندگار: ھېشتاش ھەر ماوه؟ دەبىت تەمهنى پەنجا سالىك  
بىت، چ دەويىت لە دىكۈرى دوكانەكەي ئىيمە؟ نە مىرىدى

ههیه، نه کور، لهوانه یه پانقولی مانکنه کان زور ته سک بیت.  
(ماندگار به دنگیکی به رز دهست دهکات به پیکه نین.)

که تانچی: ماندگار!

ماندگار: ببورن، به لین ددهم ئیتر بیدهندگ بم.

سەرەنگ: هەلبەت لە خۇراوا نالىن، منىش سەرەتا  
پیکەنینم دەھات، بەلام كاتىك روونكردنەوهى بەرىيوبەرى  
قوتابخانەم بىست، بە خۆم گوت ئىتمە چەند خەمسارىدىن  
بە رابەر چواردەورمان و ئىجا چاوهرىيىن گەنجەكانمان  
باش هەلکەون.

که تانچى: ئىتىر كەم كەم خەريکە نىگە رانم دەكەن دەكىرىت  
راستە و خۇ و روون بلەن دىكۈرى دوكانەكەى من چ  
پەيوەندىيەكى بە قوتاپخانە ئاوهندى كچانە فەرسە و  
ھەي؟

سەرەنگ: ئاغايى كه تانچى ئازىز، ئىيە بە دلىيائىيە و دەزانن  
كە ئەمۇ لەنىيۇ مېرىدىمندالاندا بەكارهەننانى كۆمپىيۇتەر و  
ئىنتەرنېت و سەيركىرىنى فيلمى نەگۈنچاۋ بۆتە مۆدىل.

ماندگار: ئنجا ئىمە ھېشتا كۆمپىيۇتەرمان نىيە باوکە گيان!  
(وچانىكى كورت) ئەگەر ھەمانبوايە ناچار نەبووم  
كاڭزىمىرىك بەدواي وشەيەك لە كۆمپىيۇتەردا بىگەرىم.

سەرەنگ: لەوهى كە ئەمانە كەلکىان ھەبووه بۇ  
پېشکەوتنى زانست گومانى تىدا نىيە، بەلام...

كەتانچى: بەلام چى؟

سەرەنگ: (السەرخۇ) ئەم شتانە بۇوته ھۆكارىيى ئەوهى  
تەمەنى بالغ بۇون بىتە خوارەوە!

(ماندگار گوئ قولاخ دەبىت تا بىبىستىت)

كەتانچى: ئاي خوايە چەند دلخۇشم نەمەھېشتۈوه ماندگار  
كۆمپىيۇتەر بىكەيتىت!

سەرەنگ: ئىوه دەزانن كېھكەن لە تەمەنى بالغ بۇون  
چىيان لىدىتىت؟

كەتانچى: نە؟ چىيان لىدىتىت؟

سەرەنگ: دەي ئەوان ھەستىيار دەبن.

گیتی بایهندور

که تانچی: سه بارهت به چی؟

سه رهنهنگ: دهی سه بارهت به.. (دهنگی به رز ده کاته وه)  
ئاغای که تانچی ئه وه چ پرسیاریکه تو له منی ده کهی؟ با  
ئاسوده تان بکه، بینراوه له و کاتهی ئیوه مانکنه  
نوییه کانتان هیناوه، کچه کانی قوتا بخانهی فیردهوس به  
سه عات به رانبهر دوکانه کهی ئیوه راده و هستن و له گهله  
یه ک پچه پچیانه و پیده که نن، ئه مهش جینگای شه رمه زارییه  
بو ئه م گه ره که دیرینه!

که تانچی: (به سه رسورو مانه وه) به لام بوجی وا ده که ن؟

سه رهنهنگ: خانمی خاوه ری دهیوت ئه م مانکنه نوییانه زیاد  
له راده له ش و لاریان ریکه و ئه و جلانه ش ئیوه له به رтан  
کردوون زور ته سکه!

ماندگار: (له کاتیکدا دیسانه وه زورتر له قاقای پیکه نین  
ده دا) ئه ها و تم!

که تانچی: (به توره بیه وه) ماندگار گیان تکایه برق سه ره وه  
و خه ریکی چیشت لینانه که ت به.

ماندگار: بەچاوان! (بە پلیکانە کاندا سەر دەكەۋى، بەلام لاي ستۇونە كە پادھوھستىت.)

كەتانچى: ئاي خوايە چ ئابرووچۇونىكە! ئىستا دەبىت چى بىكەين؟

سەرەنگ: ئاشكرايە، دەبىت مانكەنە كان ھەلبگىن؟

كەتانچى: ئەگەر خەلک نەزانن كچەكانىيان پەرورىدە بىدەن ئەوا دەبىت من باجەكەى بىدەم؟ جەنابى سەرەنگ من كۆلى پارەم داوه بۇ ئەوانە.

سەرەنگ: رېگەچارەيەكى تر نىيە؟

كەتانچى: ئىيە و تنان جلهكانىيان زۆر تەسکە وايە؟

سەرەنگ: من كە نا، خانمى خاودەرى واى دەوت؟

كەتانچى: ئەگەر من چاكەتە زىستانىيەكانىيان لەبەر بىكەم چى؟

سەرەنگ: ئاغايى كەتانچى گريمان ئىستا وات كرد، بۇ هاوبىن و بەھار چى دەكەى؟

گیتی بایهندور

که تانچی: تا ئەوکات، پاره یەک دىيىه دەستم و مانكەنەكان  
دەگۇرم، تکادەكەم جەنابى سەرەنگ دوکانى جلو بەرگ  
فرۇشى بەبى مانكەن دەبىت؟

سەرەنگ: چى بلىم ئاغايى كه تانچى باوھر ناكەم  
ئەنجومەن قبولى بکەن؟

كە تانچى: ئىوه دەتوانن رازيان بکەين، تکايىه مۆلەتم بۇ  
دانىن.

سەرەنگ: من؟ لەگەل بەرىۋەبەرى قوتا بخانە قىسىدەكەم،  
بەلام ھيواي لە سەر ھەلمەچنە! (ھەلدەستىت).

كە تانچى: سوپاستان دەكەم! ھەر ئەمشەو جلى مانكەنەكان  
دەگۇرم.

سەرەنگ: (لەكاتى رۇيىشتىن) ھەولى خۆم دەدەم بەلام  
ئىوهش دەبىت بەلين بىدەن ھەر بىيارىك كە ئەنجومەن  
دەرى كرد، جىيە جىيە بکەن.

كە تانچى: دلنىابە جەنابى سەرەنگ!

(سەرەنگ دەروات دەنگى زەنگولەكان لەپاش ئەو  
دەبىسترىيت. ماندگار بەخىرايى دىتە خوارەوە.)

ماندگار: ئىستا دەتانەويت چى بىكەن باوکە؟

كەتانچى: وابزانم باشتىرە بىرۇمە دواى ئەرسەلان، لەوانەشە  
باشتىرىيت تەلەفۇنى بۆ بىكەم. (تەلەفۇنەكە ھەلددەگرىت)  
بەلام نا دەبىت بىرۇم بۆ لاي ( چاكەتكەي لەبەر دەكتا،  
سەرى گىز دەخوات، خۆى دەكىشىت بە مانكەنى تەنيشت  
مېزەكە، لەپىكدا رۇو دەكتاھ ماندگار). ئەى هاوار ماندگار!

ماندگار: باوکە گىان! وەزعتان باشە؟ حەبەكانت خواردوھ؟

كەتانچى: (دادەنىشىت) لەبىرمە يەكەم رۇڭ كە مالماڭ  
گواستەوە ئىيرە، تو دەستى منت بەردا و راتكردە نىيو  
شووشە دىكۈرەكە، نازانم چۆن زانىت بىرۇيىتە ناوىيەوە.

ماندگار: (ھەلددەستىت) و بەرھو لاي دىكۈرەكە دروات. وەك  
ئەوھى بىرى بىتەوە) ئەوكات ھىشتا ھىچ مانكەنىك لەناو  
دىكۈرەكەدا نەبوو. جەكان ھەروا بە دەرزى ھەلواسرابۇون  
بە فلينەكانى پشت شووشەكە، تازە مانگىك بۇو دايكم  
مردبۇو. من كچىكى بچوک بۇوم، بىروم بە مردىنى دايكم

نهبوو. بیرم لهوه دهکردوه ئەگەر بېرىمە ناو شووشەی  
دیکورەكە يەكەم كەسم هاتنى دايىم دەبىنم.

كەتانچى: لهوكات بەدواوه ئەۋى بووه شويىنى يارىكىدىنى  
تو، تەواوى پۇزەكەت لهوى لەگەل بۇوكەلەكان بەپى  
دهكىد، شەوان بە شەر دەمىرىدىيە سەر جىگاڭەت،  
موشتنەرييەكان هەندىيەكىجار وايان دەزانى لىرەش بۇوكەلە  
دەفرۇشىن. ھىچ كات بۇوكەلەكانت لهخوت دوور  
نەدەخسەتەوە، تا ئەو كاتەي يەكەم مانكەنمان كېرى.  
لهوكاتدا بوو ئىتر دەستبەردارى بۇوكەلەكانت بووى.

ماندگار: (له كاتى گەرانەوەيدا هاتووەتە لاي مانكەنى  
تەنېشت پلىكانەكە. چاكەتى مانكەنەكە رېك دەختا). ئاغايى  
پىچازىت كېرى. ئەو رۇزەي چۈومە نىو شووشەى  
دیکورەكە بىنىم بۇوكەلەيەكى گەورە و جوان لهوئىيە، له  
تەنېش تىيەوە راوهستام، دەستى وا راگرتبوو (وەك  
مانكەنەكە دەستى رادەگرىت) من دەستم خستە نىو  
دەستىيەوە و ھەولىمدا وەك ئەو سەيرى دەرھوھ بکەم.

كەتانچى: ئەو دەم، ئەمە باشىرىن مانكەن بوو لهنىو  
بازاردا.

ماندگار: ھېشتايىش ھەر وايە.

كەتانچى: نابىتلى گەرىم ئە و ئابپووهى بەم سى سالە كۆم كردووهتە و ھەرروا بە فيرۇ بچىت. ھەمووى سووچى ئەم ئەرسەلانە يە. ئە و ئەم ئانەى نايە چاكى من (لە كاتى رۇيشىتندا) تەنيا خۆيىشى دەتوانىت ئەم گۈيکۈرە يە بکاتە وە. نابىت بەھىلەم مانكەنە كان لىرە بىھن. ئەگىنا ھەمووان وَا دەزانن ئىمە لىرە كەتنىك، ھەلەيەك شتىكمان كردووه. (دەپرات. دەنگى زەنگولەي دەرگاكە بەر گوئ دەكەۋىت).

ماندگار: مانكەنە كان بىھن؟ ئاي خوايە گيان ئاغاي پیچازى! دەبىت لىرە بىرۇين. (بەرە و لاي مانكەنى ئاغاي پیچازى دەپرات و بە ئەستەم ھەولەدەت لە پلىكانە كان سەرى بخات).

\*\*\*

## دیمه‌نی دووه‌م:

(مانکنه‌کانیان له دیکوره‌که وه گواستووه‌ته وه ناوه‌راستی دوکانه‌که، هه موویان رووتن. ئەرسەلان و کەتانچى به چوارده‌وریان دەسۇورپىئنە و دەورو پاشتیشیان پرە له و جلکانه‌ی لەبەر مانکنه‌کانیان داکەندووه.)

کەتانچى: دەبىت بە جۆرىك جلىان لەبەر بکەين ھىچ شويىنېكىيان ديار نەبىت.

ئەرسەلان: (ئەرسەلان ئاغايى کەتانچى بە ئاغايى کەتانچى بانگ دەكات و ئەمە بىنىشته خۇشەسى سەر زارىيەتى.) بەلام ئاغايى کەتانچى ئەمانه خۇ ھىچيان نىيە.

کەتانچى: نا مەبەستم ئەوھىي كە... جۆرىك بن كە ئاسايى دەركەون، ئىتر كەشخە نەبن. من نازانم، خۆت تىكىت داوه دەبىت خۇشت چاكى بکەيەوە. (چاكەتىك ھەلدەگرىت و لەبەر مانکەنىكى دەكات.) ئەمە چۈنە؟ (دەچىتە دواوه كەمىك سەيرى دەكات. ملىپىچەكەى لە ملى خۇى دەكاتە وە

به دهوری سهه و پوخساری مانکنه که دهئالینیت). ئەها ئاوا باشە.

ئەرسەلان: ئاغای كەتانچى، بۇ ئىرە دوکانى ملىيچ فروشتنە؟ ئىيوه مۆلھەت بىدەن. من خۆم دەزانم چى ئەكەم. لەگەل خۆم جلم هيئاواه. (زنجيرى جانتايىكى گەورە دەكتەوه.) ئەوهتان! چەند دەست جلى وەهام ھەيە. ھەركات تۈوشى كىشەيەكى بەمشىوھىيە دەبم سوودىيانلى وەردەگرم.

كەتانچى: راوهەستە بىزام چاوم دەرھاتتووه، تو دەتزانى لەوانەيە تۈوشى كىشە بىبىن و ھىچىشت نەوتۈوه؟ وايە؟

ئەرسەلان: نەبابە لە كوى بىزانيييا؟ ئەم كىشەيە زۆرجار بۇ فروشكى حكومىيەكان و ئەم جۆرە شويىنانە دىتە پېش، تا ئىستا لە دوکانىكى تايىھتى، كىشەيە وام نەديوه ئاغايى كەتانچى. (جلەكانى دەرهىينا كە پىكھاتبۇون لە كلاۋىكى چىراوى زستانە و رىكۆتى درىېزى مۇدىلى پەنچا سال پېش. ئەوانى لەبەر مانكنه كان كرد.)

که تانچی: ئوه چىيە؟ ئم رېكوتە باوكم لە تەمەنی گەنجى  
لە بەرى دەكىد. كلاۋى چنراوييان لە سەر دەكەي؟ بەم جۇرە  
لە بىرى كچە بچوو كەكانى قوتا بخانەك، ھەموو خەلکى  
گەپەك لە پىش دوکانەكە كۆدەبىنەوە و قاقا پىمان  
پىددەكەن.

ئەرسەلان: ئاغايى كە تانچى: ئىيە تەنبا دەبىت سەرەنگ  
رازى بىن، پاشان كە قال و ھەرا يەكە نەما، خۇم دووبارە  
دەيانكەمەوە تۆم كروز.

كە تانچى: ئەمەي باسى دەكەي كىتىيە؟ پىي ئەم تاوانبارانەت  
بۇ دووكانەكەي من كردىوە، بۆيە حاڭم وايە.

ئەرسەلان: ئەي بابە خۇ لى ناگەپى! (سەرقالى ئىشى  
خۆى دەبىت.)

(سەرەنگ بە نىگەرانىيەوە هاتە ژۇورەوە.)

سەرەنگ: ئاغايى كە تانچى! (چاوى بەو مانكەنە دەكەۋىت  
كە جلى لە بەركراوە، لە بەردەمیدا دەحەپەسىت و لەناكاو  
لە پرمەي گريان دەدات)

ئەرسەلان: چى بۇوه جەنابى سەرەنگ؟

سەرەنگ: ساتىك باوکى خوالىخۇشبووم بىركەوتەوھ.

كەتانچى: خودا لىي خۆشىت.

سەرەنگ: خوا له مردووی ئىۋەش خۆشىت، لىرە چ  
باسە؟

كەتانچى: بەپىي فەرمايىشتى جەنابت دەمانەۋىت مانكەنەكان  
داپقشىن.

سەرەنگ: ئاغايى كەتانچى له قوتاپخانە وە پەيوەندىيان  
پىكىردىم بۇ كۆبۈونە وە يەكى گرنگ! بەرىيەبەرى قوتاپخانە  
زۇر تۈرەبۇو. هاتووم بە دواتدا تا بە يەكە وە بىرۇينە  
ئەوى، تاوهكۈو گەر بەرگىرييەكتان لە خۆتان پى دەكىرىت  
لەوى بىكەن.

كەتانچى: بەرگرى لە چى؟

سەرەنگ: لە ئابپۇوتان، لە دوكانەكەتان، نازانم لەھەر  
چىيەك كە بۆت گرنگە.

گیتی بایهندوو

که تانچی: به ریوه به ری قوتا بخانه که نه یگوت بۆ ئە وەندە  
تۇرپەيە؟

سەرھەنگ: بەداخەوە وەک باس دەکریت خانمی خاوه ری  
کچى بەریوه به ری قوتا بخانه کەی لە کاتىكدا گرتۇوە كە  
خەریکبۇوە وىنەی نەشىياوى پىشانى ھاۋپۇلەكانى داوه  
(وچانىكى كورت) ناپرسى چ وىنەيەك؟ وىنەی كچى  
بەریوه به ری قوتا بخانه لە گەل مانكەنە كانى ئىۋە!

که تانچى: واى كارە ساتە!

سەرھەنگ: ئىتر باوهەنەكەم شتە كە چارە سەر بکریت.

ئەرسەلان: من بىرۆكەيە كم بە مىشكىدا هات.

که تانچى: چى بە مىشكىدا هات، زۇو بىللى.

ئەرسەلان: مەگەر ئەوان رەسم و وىنەی نەشىياوى  
دوكانە كەي ئاغايى كە تانچيان نىيە؟

که تانچى: ئەرسەلان چى دەلىي؟

ئەرسەلان: مە بەستم ھەمان وىنەي كچى بەریوه به رە و ...

سەرەنگ: باش ئىنجا چى؟

ئەرسەلان: باش ئىمەش وىنەي شياويان بۇ دەبەين.

كەتانچى: وىنەي شياو چىيە؟

ئەرسەلان: وىنەي شياو؟ وىنەي شياو واتە ئەم مانكەنانەي جلى رېكىان لەبەردايە، رېك و پېك بۇون، ئەوانە ئىتر! (مۆبايلەكەي دەرددەھىنىت و وىنەي ئەو مانكەنانە دەگرىت جلىان لەبەركراوه.) ئىنجا ئىۋەش لە تەنيشتىيانەوە بۇھستن.

سەرەنگ: ئىمە بۇچى؟

ئەرسەلان: دواتر لەكۈي بىزانن ئەو مانكەنانە ھى دوكانى ئاغايى كەتانچىيە؟

كەتانچى: ئافەرم! لە كۆتايىدا مىشكىت بەكارھىتىن، ئەمانە پىشانى بەرىيەبەرى قوتابخانەكە دەدھىن تا بىزانتىت مانكەنەكان گۇرپاون. وەرە جەنابى سەرەنگ تۆمان زور خىستە زەحەمەتەوە... (مانكەنە رپووتەكان پىشان دەدات). ئەرسەلان ئاگاداربە وىنەي ئەمانە نەگرى، بەدبەختم كەى.

ئەرسەلان: نا ئاغايى كەتانچى، ئاگام لىيە.

(ئەو وىنەي ئەرسەلان و سەرھەنگ كە لەھەردۇو لاي  
مانكەنە پۆشىتەكە وەستاون بە شىوازى جياواز وىنە  
دەگرىت، لم كاتەدا ھەمان ئەو مۆسيقا شادەي سەرەتاي  
شانۇنامەكە دەبىسترىت و لە كۆتاپىشدا سىلافييەكى خۆى  
و مانكەنەكە دەگرىت لەو كاتەدا كە دەستى خستووهتە  
ملى.).

\*\*\*

### ديمەنى سىيىھم

(رووناكىيەكە دادەگىرسىيت. ماندگار بە هيواشى لە<sup>1</sup>  
پلىكانەكان دىتهخوارەوە. خاو و خەمبارە.)

ماندگار: باوکە! ئىۋە لەكويىن؟ (سەيرى مانكەنەكان و  
جلوبەرگە پەرشوبلاوەكانى سەر زەۋىيەكە دەكەت). لېرە  
چى روویداوه؟

(سەرى گىز دەخوات و لەسەر كورسىيەكە دادەنىشىت.)

(دەنگى زەنگولەكان دىت و خانمى سەرەنگ دىتە  
ژورەوە.)

خانى سەرەنگ: ماندگار، ئازىزم، سلاۋ!

(ماندگار ھېشتا لەسەر كورسييەكە دانىشتووە.)

ماندگار: خانى سەرەنگ؟ (مانكەنەكانى پىشان دەدات)  
سەيرى ئەوانە بىھن. (پىدەكەنىت) جلىان لەبەردا نىيە.  
باوكم ئەگەر لىرەبوايە بەدىنيايىھەوە ھاوارى بەسەردا  
دەكردم. دەلىت كچ نابىت سەيرى مانكەنى رۇوت بىكەت.  
(پىدەكەنىت) ئىيە باوكمتان نەديوھ؟

(خانى سەرەنگ بۇ لاي ئەو دەروات.)

خانى سەرەنگ: بەلى بىنىم لەگەل ھاو سەرەكەم پىكەوە  
رۇيىشتن بۇ ئەنجومەنى باوکودايىكان داواى ليىردم بىم  
بۇي لاي تو. باشى؟

ماندگار: من؟ بۇ گرنگە؟ كى لەحالى من دەپرسى؟  
ماندگارى كەتانچى، كچىكى شەرمن و خانى ئاغايى

گیتی بایهندوو

که تانچی. سالانیکه که سئوی لەگەرەک نەدیوو. ئەو  
سالانیکه مردووو.

خیزانەکەی سەرەنگ: ئای خوايە (دەستى لەسەر  
نیوچەوانى ماندگار دادەنیت) تو تات لىيە، ورینە دەكەي.

ماندگار: ورینە! (قاقا پىىدەكەنیت) رېك لەوکاتەي گرنگترىن  
قسەكانى ژيانم دەكەم، ھەمووان وادەزانن ورینە دەكەم.  
لەبىرمە پۇزىك لە باوكمم پرسى: "باوکە، پياوهكان بە<sup>1</sup>  
ھەمان شىوه ژنهكانيان خوشەدەۋىت كە ژنهكان پياوهكانيان  
خوشەدەۋى؟" چەند دەقەيەك تەماشايى كردىم و گوتى:  
"ورینە دەكەي كچى!" (پىىدەكەنیت) بەلام كەسىك ھەيە  
ھەميشە گۈرى بۇ قسەكانم رادەگرىت!

خانم سەرەنگ: كى؟

ماندگار: تو دەزانى كى دەلىم.

(ھەردووكىيان پىكەوە دەلىن:) ئاغاي پىچىازى! (پىىدەكەن)

خانم سەرەنگ: لەحالٔ تىدەگەم بەستەزمان! منىش  
ھەندىكىجار كە بەتهنىام لەگەل ئىنجانەكان قسە دەكەم. يان  
لەگەل ئەو دەموچاوانەى لەسەر شتەكان دەيانچىم

ماندگار: ئەدى سەرەنگ؟

خانم سەرەنگ: من و ئەو سالانىكە تەنيا دەربارەى  
جيگايى رۆژنامە و كاتى نانى نىيەرۇق و خەتى ئوتوى  
جلكەكانى سەرەنگ قسە دەكەين.

ماندگار: بەلام ئاغايى پىچيازى لەگەل دەموچاوى سەر  
چىنەكانى تو جياوازە. ئەو ولامم دەداتەوه.

خانم سەرەنگ: ئاگاداربە ئەو قسانە لاي كەسى دىكە  
نەكەي ئەگىنا دەتبەنە شىتىخانە.

ماندگار: (بە نىكەرانىيەوه ھەلدەستىت) ئەوان دەيانەۋىت  
ئاغايى پىچيازى لېرە بىهن، دەبىت بىشارمەوه.

خانم سەرەنگ: كى دەيەۋىت بىبات؟

ماندگار: خانمی خاوه‌ری، جه‌نابی سه‌ره‌نگ، باوکم،  
ئه‌رسه‌لان، کچه‌کانی قوتاخانه (ده‌یه‌ویت هه‌لسیت له‌هوش  
ده‌چیت و سه‌ری ده‌که‌ویته سه‌ر میزه‌که.)

خانم سه‌ره‌نگ: ماندگار! ئای خوایه، ده‌بیت بانگی دکتور  
بکه‌م.

(ده‌چیتله ده‌رهوه. پووناکییه‌که ده‌کوژیتله‌ووه).

\*\*\*

## دیمه‌نى چوارم

(لەناو دوکانه‌که چەند میز و کورسییه‌ک دانراوه که لەسەر  
ئه‌وانه پەرداخى شەربەت و میوه و شیرنەمەنى دانراوه.  
دهنگی مۆسیقايەکى ئارام دىت. ماندگار، خانم سه‌ره‌نگ و  
ئه‌و دوو كچه مندالەی که لە سه‌رەتتاي دیمه‌نى يەكەم

بىنران جلى میوانىيان لەبرىكىردووه، ھەرىيەكەيان لە چواردەورى مىزىك دانىشتون. لە كورسييەكەى بەرانبەر خانمى سەرەنگ و كچەكان مانكەنەكان دانراون و ئەگەر بشىت پەرداخىكىيان بەدەستەوەيە. خانمى سەرەنگ خەرىكى چىنин و بەردەوام پىشانى مانكەنەكەى دەدات و كچە مندالەكان بەردەوام لەگەل مانكەنەكان قىسىدەكەن و پىددەكەن و بە موبايىلەكانىيان بەردەوام وىينه دەگرن. دەنگىيان نزمە و لە پچەپچ ئەچىت. بەلام لە مىزەكەى ناوه‌راست ماندگار بە جلى میوانىيەوە خەوى ليكەوتتووه لە بەرانبەريدا ئەكتەرىكى راستەقىنه رۆلى ئاغاي پىچيازى دەگىرېت. رووناكى دىمەنەكە كەمە و تەنبا رووناكى مىزى ماندگار زۇرە. ئاغاي پىچيازى لە رووناكىيەكى لاوهكى تر لەسەر پلىكانەكان بەرهو لاى مىزەي ماندگار دىت.)

ئاغاي پىچيازى: (لەسەر سەرى ماندگار رادەوەستىت و چەند جارييک بە مىزەكەدا دەكىشىت). لەيدى مانى دەكىريت چەند ساتىك لە پالتەوە دابنىشىم.

گیتی بایهندور

ماندگار: (سەری هەلەپریت) ئاغای پیچیازى! بۇ ئەوهندە دواكەوتى؟ دەزانى چەند لەمیزە چاوهپریت. لەماندوویەتىدا خەوم لېكەوت.

ئاغای پیچیازى: (دادەنیشىت) هەرچىيەك بلىي ھەقى خۆتە. بەلام قبولي بکە بۇ میوانىيەكى ئاوهەما كاتى زۇ دەويت. ئازىزم.

ماندگار: بە راي من تۇ بە ھەر جلىكەوە جوان دەردەكەوى.

ئاغای پیچیازى: تۇ ھەميشە بەرانبەر من لوتفت ھەيە لەيدى مانى!

ماندگار: (بە پەرۋىش و خۆشىيەوە) لەيدى مانى! كەس بە جوانى تۇ ناوى من نابات.

ئاغای پیچیازى: (خواردنەوەيەكى بۇ تىيەكتە) ھىچ كەسىكىش وەكۈ تو بە جوانى جل بۇ من ھەلناپىزىرتىت.

ماندگار: وانىيە. يەكەم جار كە تۆم بىنى خۆ من جلوپەرگى تۆم ھەلنى بىزاردبۇو، بەلام لە ھەميشە سەرنجراكىشىتر بۇرى.

ئاغای پیچیازى: ئەو کات كراسەكانى پیچیازى بە مۆدىلى  
يەخەرەق باوبۇن.

ماندگار: هەر لە و كاتە وە ناوت نرا ئاغای پیچیازى.

ئاغای پیچیازى: دەبىت من سوپاسى تو بکەم.

ماندگار: بۆچى؟

ئاغای پیچیازى: (بە پەرداخە خواردنەوەكەي دەستى  
ھەلەسەتىت) يەكە مجار كە سەرت خستە سەرشام  
لەبىرتە؟

ماندگار: (ھەلەسەتىت و لەتەنيشتى رادەوەسەتىت) چۈن  
دەكىرىت بىرم بچى؟ شەو بۇو، خەوم نەدەھات، عاشقى  
ھىمفرى بوگارت بۇوم. فيلمى شاهىنى مالىم خىستبۇوه  
سەر، بۇ سەدەمین جار! ئەو كچە ئەكتەرەي بەرانبەر  
بوگارت بە قىزە لولەزەر دەكەيەوە بەردەۋام بە چوار دەورى  
ژۇرەكەدا دەسۇرایەوە ھەردەم بەبىن ھۆكىار شتەكانى  
ژۇرەكەي دەگواستەوە، بوگارتىش دواى دەكەوت.

ماندگار وەک کچەکە بە چواردهوری ژوورەکە دەسورپیتەوە، ئاغای پیچیازیش وەکو بولگارت بەدوایدا دەچیت و شتەکانى لى وەردەگریت.)

ماندگار: ھەنگاو بە ھەنگاو، پاشان لەپریک لىي پرسى تاکەی دەتەویت شتەکانى ژوورەکە جىڭۈرۈكى پى بکەي؟ ئەوکاتە کچەکە سەری لەسەر شانى بولگارت دانا (وچانىكى درېز) روخسارم تەپ بۇو بە فرمىسىك، وەک ھەميشە، وەک ھەميشە فلیمەکەم راگرت، سەيرى دەورووبەرم كرد، بەتەنیا بۇوم لەسەر تەختەكە ھاتمه خوارەوە قادرمەكانم دوو دوو دەبپى، تا گەيشىتمە دىكۈرەكە، تو لەۋى بۇوي رېك وەکوو ئەو ھاتمه تەنيشتىت سەرم خستە و سەرشانت و گريام.

ئاغای پیچیازى: من ھەر ئەو رۆژە لەدایك بۇوم، ئەگىنا ھىشتا وەکوو ئەوانە بۇوم، سەيريان بکە. (مانكەنەكانى چواردهورى پىشان دەدات.) سوپاست دەكەم.

ماندگار: نا! من دەبى سوپاست بکەم، ئەگەر تو نەبائى تائىشىتا شىيت دەبۇوم، وەکو خانمى خاودەرى، خانم سەرەنگ، يان ئەو كچە بچوكانە، سەيريان بکە!

(لەپرییک ھەردۇوکیان پېتەکەن)

ئاغای پیچازى: بەلام ئەگەر ئەوان بزانن شەيداي  
مانكەنىڭ بۇرى، بەدلۇيابىيە وە پېت دەلىن شىت!

ماندگار: كى دەتوانى بلى كى شىتە و، كى ئاقل؟

ئاغای پیچازى: خەلکى دەلىن ئەوهى لەنىيۇ واقىعا بېزىت  
ئاقلە، ئەوهشى لەنىيۇ خەوندا بېرى شىتە!

ماندگار: ئەگەر مەبەستت لە واقىع، ژيانى خانم خاودەرىيە  
كە بۇوهتە مۇتەكەى كچانى قوتاپخانە، يان خانم سەرەنگ  
كە لەگەل ھەبۇونى ھاوسرە ھىشتا لەگەل دەمۇچاوهكانى  
نىيۇ چىنинەكانى قسە دەكات، ئەوا پىيم باشە ھەر لەنىيۇ ئەم  
خەونەدا بېتىمە وە.

ئاغای پیچازى: پىمۇايە واقىعى جوانىش ھەيە، من  
جاروبار لە پشت شۇوشەكە وە دەيانبىيەن. ماندگار:  
(دەستەكانى لە دوورە وە لەسەر پوخسار و جلهكانى  
پیچازى دەخشىنېت). بەلى لە پشت شۇوشەكانە وە! ئەوان  
تەنبا لەپشت شۇوشەكە وەن. من ھەرگىز نەمتوانىيۇ  
لەنزيكە وە دەستىيان لى بخشىم.

گیتی بایهندوو

ئاغای پیچیازى: ئەگەر نەتوانى لهنىو واقىعاً بىزى ناچارى  
بۇ ھەميشە لهنىو خەونەكانىدا بىزى.

ماندگار: تو خەون نىت!

ئاغای پیچیازى: مانى ئازىزەكەم، من نىگەرانى تۆم.  
ماندگار: شىتىك بۇوه؟

ئاغای پیچیازى: ئەگەر من لىرە بىرۇم تو چى دەكەى؟  
ماندگار: تو ناتوانى من بە تەنبا جىبەھىلى؟

ئاغای پیچیازى: من نامەۋى بۇ ھىچ شوينىك بىرۇم بەلام  
ئەوان من لىرە دەبەن، خۇشت ئەۋە دەزانى.

ماندگار: بۇ كۈي دەرۇى؟

ئاغای پیچیازى: بۇ ھىچ شوينىك نارۇم، من تەنبا دەتوانم  
لە خەيالى تۇدا زىندۇو بىمەن، ئەوا دەمرم!

ماندگار: (دەقىزىنېت) نا!

ئاغای پیچیازى: نىگەران مەبە ئازىزم، رەنگە بتوانىن  
چارەيەك بىرۇزىنەوە. لەوانەيە بىرىت بەبى ئەم مانكەنە  
پلاستىكىيە كۆنهيش بۇ ھەميشە لە زەينى تۇدا بە  
زىندۇويى بىتىمەوە، تو دەتوانى وانىيە؟

ماندگار: (له کاتىكدا كه ده گريهت) نا، ناتوانم! ئهو مانكەنه پلاستيكييە كونه بۇ من سيمبولي جهستهى تويه، تو بۇ هەميشه له زەينى مندا دەزىت، بەلام ئەگەر مانكەنى تو لىرە بېن ھەست دەكەم دەچىتە سەفرىيەكى دوور و بىيار نىيە ھەرگىز بگەرىيەتەوە. بەم شىوه يەش من بۇ ھەميشه تەنبا دەكەوم وەكى ئەوكاتەي دايىم مىد، بەم شىوه يە منيش دەمرم!

ئاغاي پيچيازى: (له کاتىكدا ھەولددات ئارامى بكتەوە) نا، نا، ئارامبە.

(رووناكىيەكە دەكۈژىيەتەوە)

\*\*\*

ديمهنى پىتجەم:

(ئاغاي كەتانچى و ئەرسەلان لەنیو دوكانه كەدا پىاسە دەكەن. مانكەنه كان بە ھەمان شىوهى ديمەنى دووهمن، لە

گیتی بایهندوْر

کاتی پیاسه کردندا گوییان له هاواري ماندگار ده بیت،  
هه ردودکیان به ره و قادرمه کان ده رون).

ئاغای که تانچى: چى بووه؟ خانمی سه رهه نگ! ماندگار  
باشە؟

خانمی سه رهه نگ: (له کاتیکدا له سه ره کادرمه کان دیتە  
خواره وە). چما مۆته کەی دیوھ.

ئەرسەلان: بەلام دوايىن جار بىنم حالى باش بوو، چى  
بوو، چى پۇويىدا له پېرىكى؟

خانم سه رهه نگ: دكتور و تى تۇوشى شۆكىيکى دەرروونى  
بووھ.

که تانچى: كچە كەم نىگەرانە وە كو من! حالى من له و باشتىر  
نىيە.

خانم سه رهه نگ: بەلام دكتور گوتى بارودۇخى زۆر لە وە  
خرابپەرە كە ديارە.

که تانچى: دە تانھ وىت چى بلىن؟

خانم سه رهه نگ: هەر چىيەك بلىشىن تازە درەنگە.

(دنهنگى زەنگولەي دەرگاكە هات و سەرەنگەنگ هاتە  
ژورەوە، كەتانچى و ئەرسەلان لە چواردەورى وەستان)

ئاغايى كەتانچى: جەنابى سەرەنگ، ھيوادارم ھەوالى  
خۆشت پېيىت.

سەرەنگ: (بە ژىست و جوولەيەكى سەربازى) دەبىت  
مانكەنەكان ھەلبىرىن بەداخوه، ئەو بىيارى دەستەي  
بەرپىوه بەرايەتىيە.

ئاغايى كەتانچى: (لەسەر كورسىيەكە دادەنىشىت و  
دەستى دەخاتە سەر دلى) تەواو بۇو!

خانمى سەرەنگ: (ئاوا بۇ ئاغايى كەتانچى دەھىنەت) يانى  
چى بىيارى دەستەي بەرپىوه بەرايەتىيە؟ ئەى تو لەۋى چ  
رۇلىكت ھەبۇو؟

(ئەرسەلان دەستدەكەت بە باوهشىنكردنى ئاغايى كەتانچى)

سەرەنگ: دراوسىيەتى لەجيى خۆى بەلام من  
بەرپىيارىيەتىم ھەيە خانم، دەبىت بىر لە بەرژەوەندىي  
ھەمووان بکەمەوە. ئىوهش خۆتان زۆر نىگەران مەكەن  
ماوهىيەك مانكەنەكان لە دىكۈرەكە ھەلگىرىن تاوهكى دۆخەكە  
وەك ماستى مەبىيۇى لى دىت، ئەگەر كۆبۈونەوەيەكى تر  
ئەنجامدرا دووبارە قسە لەگەل ئەنجومەنەكە دەكەمەوە.

گیتی بایهندوو

ئەرسەلان: پىكابەكەم لىرىھىي ئاغايى كەتانچى دەتوانىن  
بىيانبەينە كۆگا:

سەرەنگ: بەلىٽ كورم خىرا كەن! من بەلەنم داوه ئەمرۇق  
ئەم كارانە يەكلاكەمەوە.

كەتانچى: كەلکى چى هەيە! ئەوهى نەدەبا رووبدا پوويدا،  
من ئىتىر چۈن لەم گەپەكە سەر بەرزكەمەوە؟ خانمى  
سەرەنگ دەكىرىت دووبارە دكتور بانگ بکەي؟ دۆخىم ھىچ  
باش نىيە.

خانمى سەرەنگ: (لەكاتى رۆيىشتىن) ئەو كچە بىيچارە  
لەسەرەوە وا خەريكە تىا دەچىيت، ئىجا ھەموو خەلکى  
گەرەك بىريان لاي چوار بۇوكەلەيە: (لەكاتى رۆيىشتىن  
ھەندى لە مانكەنە رووتەكان بەردەدانەوە)  
كەتانچى: مەگەر شتىكى خراپىم وتووھ سەرەنگ.

سەرەنگ: نا گيانە ژنهكان ھەروان ئىتىر، زۇو ھەست و  
سوز دايىنەڭرىت. چەند خولەكىكى تر باش دەبن پىنموابىھ  
چۈوه بە شوين دكتورا!

(ئەرسەلان يەكىك لە مانكەنەكان لەسەر شانى دادەنىت  
تاوهكۇ بىياتە دەرھوھ)

كەتانچى: رۆلە بەم شىيودىھ مەبىھ! دەتەۋى دووبارە  
تۇوشى كىشەمان بىكە؟ شتىكى لەبرىكە، ئەى هاوار!

ئەرسەلان: بەچاوان ئاغاي كەتانچى! (پارچە قوماشىك  
بەسەر مانكەنەكە دادەدا و دەيباتە دەرەوە.)

\*\*\*

### ديمهنى شەشەم:

(بەتوندى لە دەرگايى دوکان دەدرىت ، ئەرسەلان خەرىكە  
لە شۇوشەكان دەدات. ئاغاي كەتانچى كە زۇريش بە گۈر  
نېيە لەكاتىكىدا رۆبىك دەكاتە بەرى لە قادرمەكان دىتە  
خوارەوە)

كەتانچى: چى بۇوه؟ هاتم. (دەرگاكە دەكاتەوه)

ئەرسەلان: سلاو، ئاغاي كەتانچى!

گیتی بایهندوو

که تانچى: بهم بەيانىيە چى بۇوه؟ خۇ سەرى حەمە  
قوشەسى نەھىناؤھ؟ دەزانى كە من و ماندگار جەومان  
گىراوھ.

ئەرسەلان: ئنجا من بە بۆنەيى ماندگار خاتون ھاتۇۋەمەتە  
ئىرە، دەزانى ئىستا لە كۆيىھ؟

كە تانچى: پىددەچىت بارودۇخى توپىش لە من باشتىر نەبىت.  
دىيارە كە لەسەرەوە خەوتۇوھ! دەبىت لە كۆى بىت؟

ئەرسەلان: ئەو ئىستا لە بىتكەي پۆلىسە، دويىنى شەو  
دەستگىر كراوھ!

كە تانچى: نە بابه، ئەلېتى ھەموو شار پىكەوە شىت بۇون.

ئەرسەلان: خۇتان بىرون بىبىن!

كە تانچى: (كە تانچى بە قادرەكان دەچىتى سەرەوە) دەچەمە  
سەرەوە بەلام بۆ ھىننانى قايىشەكەم تاوهەكۈ فىرىت بىكەم  
كەى كاتى گالتىيە؟

ئەرسەلان: باشه بەس ماندگار خانميش بانگ بکە.

كە تانچى: ماندگار!... ماندگار!... ماندگار!... (دىتەخوارەوە) لە  
ژۇورەكەى نىيە! دىسان چىت كردۇھ؟ ماندگار لە كۆيىھ؟

ئەرسەلان: ئەم گۈلەزە ئىشى من نىيە، ھەموو ئىشى  
ماندگار خانمە.

كەتانچى: دويىنى شەو خۆم خەواندم. ھەرچەند داواملى  
كرد ئەو حەپى هيوركەرەوە دكتور بۇي نۇوسىيە  
بىخوات، نەيخوارد. تاي لىبۇو بەلام وتى پشۇو بىدەم باشتى  
دەبم.

ئەرسەلان: دويىنى شەو لە پارك دەستىگىر كراوه، نيوەشەو  
لە پارك لە سووچى كورسىيەكە دۆزىييانەتەوە لە كاتى  
(وچانىيىكى كورت) كە مانكەنېكى رۇوتى لەباوهش كردىبوو.

كەتانچى: خەونت بىنييەيان دەتەۋىت مۆتەكەكانى خۆتم  
بۇ بىگىرىيەوە؟

ئەرسەلان: بەيانى زۇو پەيوەندىيان پىوهكىردىم چونكە ژمارە  
تەلەفۇنى كارگەي ئىيمە لەپاشتى مانكەنەكە نۇوسىراوه.  
ھەركە وتيان كچىكە دەلىت ناوى ماندگارە، خىرا روشتمە  
ئەۋى.

كەتانچى: (هاوار دەكەت) ئىستا لەكويىيە؟

ئەرسەلان: پەيوەندىيم بە خانمى سەرەنگ كرد پىيم وايە  
ئىستا لە مالى سەرەنگە.

که تانچی: ئەرسەلان بەسە ئىتىر بەسە! من باودر ناكەم.

( دەنگى زەنگولەي دەرگاکە دىت و خانمى سەرەھەنگ دىتە  
ژۇورەوە).

که تانچى: (خەريکى گريانە) خانمى سەرەھەنگ! ئىوه بلىن،  
ئەمە چى دەلىت؟ شتەكە راستە؟ ماندگارى من لەكويىھە

خانمى سەرەھەنگ: لە مالى ئىمە! حەپىكى ھىوركەرەوەي  
خوارد و خەوت، دكتۆر وتى لەوانەيە پىويسىت بکات  
ماوهىك لە نەخۆشخانە بخەۋىنرىت.

که تانچى: (لە پرمەي گريان دەدات) ھەموو ئەو شتائى  
ھەموو تەمەنم رەنجم بۇ كىشابۇو لەماوهى شەو و رۇزىكى  
لەناو چۈون.

خانمى سەرەھەنگ: ھىچ شتىك بەم خىرايىھە لەناو ناچىت  
ئاغايى كەتانچى، تەنيا ھەندىك كات ئەو پەردانەي كە  
كىشابۇومان بە سەر كەلاوهىكدا لەپر دادەكەون!

کەتانچى: (دەستى لەسەر دلى دادەنىت) ھىچ شتىك بۇ  
نەماوتهوه، متمانەم، كچەكەم، ئىتىر بۇچى زىندىو بمىئىمەوه؟

ئەرسەلان: (بۇ لاي ئەو دەچىت) ئاغايى كەتانچى، بۇ خاترى  
خوا ئەو قسانە مەكەن، بارودقختان باشە؟

(كە تانچى دەكە وىتە سەر كورسييەكە، ئەرسەلان و خانى سەرهەنگ بانگى دەكەن، رووناڭى نامىنىت.)

\*\*\*

### ديمهنى حەۋەم:

(دىكۆرى ديمەنەكە وەكۇو ديمەنى يەكەمە، ھىچ مانكەنىك لەنىيۇ دىكۆرەكەدا نىيە، ماندگار ھەمان كراسى لەبەردايە كە لە ديمەنى خەونەكانى لەبەرى كىدبۇو، و لەپشتى مىزەكە لە تەنىشت ئەكتەرى مانكى ئاغاي پىچيازى دانىشـتوھ و چاى دەخواتەوھ. ئەكتەرى مانكەنەكە وەكۇ مانكەنىكى راستەقىنه لە شوينى خۆى وەستاوه و بى جوولەيە).

ماندگار: راي تو چىيە؟ ئاغا ئەرسەلان دەلىت نابىت ھىچ مانكەنىك لە دىكۆرەكە دابىنېن دەلىت ئەوان ھۆكاري مردى باوكتن، پىموابىھ ئەو دەترسىت چونكە ئەوان ئاغا ئەرسەلان بىرى ئىشى پىشىووى دەخەنەوھ (روو دەكاتە

پیچیازی) چاییه‌کت بُو تیبکه‌م؟ (له چاپه‌ستیک کوپیک چای بُو تیده‌کات) خانمی سه‌ره‌نگ دوینی دهیگوت له‌مه‌ودوا له جیگای باوکت ئاغا ئەرس—لان ئاگای لیم ده‌بیت، به‌لام پیمگوت تو هی ئاگات لیم ده‌بیت، پیویستم به که‌سی دیکه نییه، (رورو ده‌کاته پیچیازی) ئاگاداری من ده‌بیت وانییه؟

(دندگی زنگوله‌ی ده‌رگاکه دیت هه‌مان کوره میردمنداله‌که‌ی دیمه‌نی یه‌که‌م دیته ژوره‌وه، له‌کاتیکدا کۆمەلیک قەمیسی پیاوانه‌ی هاوینه‌ی رەنگداری له‌ده‌ست دایه)

کوره میردمنداله‌که: ببوره دوکانی جلو به‌رگی پیاوانه‌ی... را ده‌وھ‌ستیت وھ‌سلی ناو گیرفانی ده‌ردینیت و سەیری ده‌کات) ماندگاره؟ (به‌خوشحالیه‌وه) راست وتم نا؟

ماندگار: واى له‌کوتاییدا گەیشتىن؟ ئازىزم!

کوره میردمنداله‌که: له‌گەل منت بۇو؟

ماندگار: نه خىر! (يەكىك له‌کراساھ‌كان ده‌رده‌ھېنىت و دېکاته بەر ئاغاي پیچیازی، ئەكتەرى مانكەنەكه له‌کاتى له‌بەركىرنى جلکەكە گىيانى بە بەردا دیت خۆي جله‌كان (له‌برده‌کات)

کوره میردمنداله‌که: ببوره له‌گەل كى قسە دەكەى؟

ماندگار: مەبەستت ئاغاي پيچازىيە؟ (رۇو دەكاتە پيچازى)  
گۈيت لىئىه چى دەلىت؟

کورپە مىردىمندالەكە: چ ناوىكى سەير! ناوى چى بۇو؟

ماندگار: پىت دهناسىئنم (وچانىكى كورت) ھاوسەرم ئاغاي  
پيچازى!

کورپە مىردىمندالەكە: سەلامەتن؟

پيچازى: خۆشحالىم بە ناسىستان!

ماندگار: (رۇو دەكاتە پيچازى) ئەمە ھەمان ئەو كەسەيە  
كە ئەو ھەموو جله جوانانە بۇ تو دىنىت.

پيچازى: سوپاستان دەكەم!

کورپە مىردىمندالەكە: چ ملىپىچىكى جوانت ھەيە!

ماندگار: من بۇم كېرىۋە!

کورپە مىردىمندالەكە: دەكرى چايەكىش بۇ من تىبکەيت؟

ماندگار: بىڭومان! (چاي تىدەكات)

کورپە مىردىمندالەكە: خەلکى دەلىن (وچانىكى كورت) تو لەگەل  
خۆت قىسىدەكەي!

گیتی بایهندور

ماندگار: تو چون بیردهکه یه و ۵

کوره میردمندالله که: من؟ (و چانیکی کورت) پیم گوتن،  
ئىستا که ئاغای کەتانچى مردووه باش نىيە پاش ئە و  
باسى كچەكەي بکەين.

پىچيازى: ئافەرین! (ملپىچەكەي لەملى كردەوه و لە  
گەرددەنى ئە و ئالاند)

کوره میردمندالله که: (بە خرۇشەوه) ئەمە بۇ منه؟ بەلام  
وقت ئەمە دىارييە!

ماندگار: دووباره بۇي دەكرم!

کوره میردمندالله که: (خۇشحال بۇو، هەلدىھستىت و لەكتى  
رۇيىشتىن) مەمنۇنم! مالئاوا ئاغاي پېچيازى!

(پىچيازى دەستى بۇ رايدەوهشىنىت دەچىتى دەرەوه. دەنگى  
زەنگولەي دەرگاكە دىت)

ماندگار: دواجار ھاوين هات!

پىچيازى: خەلکى لەم وەرزە پەنگە كراوهكان لەبەر دەكەن.

ماندگار: دەكريت لە پشتى پەنجەره سەيريان بکەين؟ وەكو  
ھەميشە!

پىچيازى: بىگومان ئازىزم!

( پىكەوه دەچنە پشت پەنجەرەكە، پىچيازى دىسان وەكو  
مانكەن رادەوەستىت و ماندگار لەتەنېشىتىيەوه دەوەستىت).

## كۆتايمى

